

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.129/2022/38.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2022. június 29. napján és 2022. szeptember 8-án megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta és 2022. szeptember 8. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A vesztegetést állítva, üzletszerűen elkövetett befolyással üzérkedés büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2021. október 13. napján kihirdetett 17.B.166/2020/52. számú ítéletét Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak tekintetében megváltoztatja.

Terhelt2 II. r. vádlottnál a szabadságvesztést 2 (kettő) év 8 (nyolc) hónapra, a közügyektől eltiltás mellékbüntetést 3 (három) évre;

Terhelt3 III. rendű vádlott büntetését megrovás intézkedésre enyhíti.

Terhelt2 II. rendű vádlottnál a szabadságvesztésbe a 2018. március 20. napjától 2018. december 14. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt számítja be.

Terhelt2 II. rendű vádlottal szemben kiszabott vagyonek Kobzás összegét 450 000 (négy százötvenezer) forint-ra mérsékli.

Terhelt3 III. rendű vádlott vonatkozásában a 100 000 (száz ezer) forint összegű vagyonek Kobzást mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak vonatkozásában helyben hagyja.

A másodfokú eljárásban 50 400 (ötvenezer-négyszáz) Ft bűnügyi költség merült fel, melyet az állam visel.

A másodfokú ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatában

- Terhelt1 I. rendű vádlottat társtettesként elkövetett befolyással üzérkedés büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 299. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont], és társtettesként elkövetett zsarolás büntette [Btk. 367. § (1) és (2) bekezdés d) pont] miatt, mint különös visszaesőt halmazati büntetésül 8 év 10 hónap börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 9 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte, valamint 1 275 000 Ft erejéig vagyonekobjást rendelt el vele szemben;

- Terhelt2 II. rendű vádlottat társtettesként elkövetett befolyással üzérkedés büntette [Btk. 299. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont] és társtettesként elkövetett zsarolás büntette [Btk. 367. § (1) és (2) bekezdés d) pont] miatt halmazati büntetésül 4 év börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 4 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte és 1.275.000.- Ft erejéig vagyonekobjást rendelt el vele;

- Terhelt3 III. rendű vádlottat hivatali vesztegetés büntette [Btk. 293. § (1) bekezdés, (2) bekezdés] miatt 3 hónap – végrehajtásában 1 év próbaidőre felfüggesztett - börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésre ítélte és 100.000.- Ft erejéig vagyonekobjást rendelt el vele szemben.

Rendelkezett továbbá a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéről, az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről, valamint a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ítélet ellen az ügyészség Terhelt1 I. rendű vádlott és Terhelt2 II. rendű vádlottak terhére, a büntetés súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] Terhelt1 I. rendű vádlott és védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés, Terhelt2 II. rendű vádlott a büntetés enyhítése, míg Terhelt3 III. rendű vádlott és védője felmentés céljából terjesztettek elő jogorvoslatot.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.44/2022/3. számú átiratában az I. és II. rendű vádlott terhére bejelentett fellebbezést fenntartotta, előadva, hogy az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményeket feltárta, de az I. rendű és II. rendű vádlottak esetében nem megfelelően értékelte, ezért túl enyhe büntetést szabott ki velük szemben, mely nem alkalmas a Btk. 79. §-ában foglalt büntetési célok és a Btk. 80. § (1)

bekezdésében foglalt büntetéskiszabási elvek érvényesüléséhez, ezért e vádlottakkal szemben hosszabb tartalmú szabadságvesztés büntetés kiszabását, egyéb részekben a támadott határozat helybenhagyását indítványozta.

[5] Az ítéltábla Terhelt1 I. rendű vádlott vonatkozásában a Bf.I.129/2022/38-III. számú végzésével a büntetőügyet elkülönítette, jelen ítélettel kizárólag Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak tekintetében hozott ügydöntő határozatot.

[6] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt Terhelt3 III. r. vádlottra a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 590. § (1) bekezdése, (2) bekezdése és (7) bekezdése felhívásával teljes terjedelmében felülbírált, míg a korlátozott felülbírálatra figyelemmel Terhelt2 II. rendű vádlottat illetően a Be. 590. § (3) bekezdésében, (5) bekezdésében és a (7) bekezdésében foglaltakat alkalmazta.

[7] Tekintettel arra, hogy Terhelt2 II. rendű vádlottat érintő jogorvoslat kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be (mértékes fellebbezés), ezért a másodfokú bíróság az ítéletnek kizárólag a fellebbezéssel sérelmezett – büntetésre vonatkozó – rendelkezését bírálta felül a Be. 590. § (3) bekezdésének megfelelően.

[8] A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai azonban a felülbírálatot kiterjeszti a szankciós fellebbezésénél is az eljárási szabályok betartására, az abszolút hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezéseire, ha a vádlottat fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, valamint a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésre [Be. 590. § (5) bekezdés a-c) pont, (5a) bekezdés]. Értелеmszerűen szankciós fellebbezésénél a büntetés kiszabása a fellebbezés oka és a cél a büntetésre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása, ezért a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontban foglaltak jelen esetben a Be. 590. § (3) bekezdésében írtaknak feleltethetőek meg. Ezen túl a másodfokú bíróság hivatalból döntött a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása szerint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben.

[9] Az ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást nagyrészt a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett olyan abszolút vagy súlyos – a másodfokú eljárásban nem orvosolható – relatív eljárási hibát, amely az érdemi felülbírálatot kizárta volna [Be. 608. § (1) bekezdés a)-h) pont; 609. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a)-d) pontok].

[10] Ugyanakkor lényeges eljárási szabálysértés történt akkor amikor a bizonyítási eljárás egy részét az I. rendű vádlott védelmét ellátó - a Be. 43. § (1) bekezdés f) pontja alapján - kizárt védő jelenlétében folytatta le (2021. február 03. napján tartott tárgyalás, 32. számú jegyzőkönyv és 2021. május 25. napján tartott tárgyalás első fele, 43. számú jegyzőkönyv).

A kizárt védő eljárása rendszerint semmisségi ok, de több határnapon folyó bizonyításnál az elsőfokú és a másodfokú eljárásban is orvosolható a bizonyítási cselekmények megismétlésével (BH2022. 172). A perjogi hiba kizárólag jelen ítélettel nem érintett Terhelt1 I. r. vádlottra hatott ki, d kiemelése szükséges jelen határozatban is.

[11] Ezért az ítéltábla az elsőfokú ítélet elleni fellebbezések elbírálására a Be. 600. § (1) bekezdés b) pontja alapján – mivel bizonyítás felvétele volt szükséges – tárgyalást tűzött ki. A bizonyítást a Be. 594. § (1) bekezdésben meghatározottak szerint az eljárási szabálysértés és az abból eredő részbeni megalapozatlanság kiküszöbölése indokolta, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú eljárás során a Be. 43. § (1) bekezdés f) pontja alapján Terhelt1 I. rendű vádlott védelmét a jelzettek szerint részben kizárt védő látta el.

[12] A fellebbezési tárgyaláson a másodfokú bíróság a közvetlenség törvényben elvi szinten már nem szabályozott, de számos részletszabályban még változatlanul jelenlévő elvét biztosítva a perrendnek megfelelően – az elsőfokú eljárás során a kizárólag kizárt védő jelenlétében felvett bizonyítást megismételve - kihallgatta a vádlottakat, valamint felolvasás útján bizonyítás tárgyává tette tanú2 tanú vallomását. Terhelt1 I. rendű vádlott a bűnösségét továbbra is tagadta, fenntartotta a nyomozás során tett védekezését, ugyanakkor Terhelt2 II. rendű vádlott a másodfokú tárgyaláson részletes ténybeli beismerő, az I. rendű vádlottra terhelő vallomást tett, azzal, hogy cselekményét megbánta. A III. rendű vádlott bűnösségét elismerte, részletes tényfeltáró vallomását fenntartotta.

[13] A tárgyaláson az ügyész az írásbeli észrevételében foglaltakkal egyezően tett indítványt az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásra, a súlyosításra, egyéb részekben pedig a határozat helybenhagyására.

[14] A védők fellebbezésük írásbeli indokait szintén fenntartva II. rendű vádlott esetében a büntetés enyhítését, míg III. rendű vádlott esetében a felmentését, vagy a büntetés enyhítését kérték, melyhez a vádlottak az utolsó szó jogán tett nyilatkozatukkal csatlakoztak.

[15] A ténybeli revízió kapcsán a másodfokú bíróság rögzíti, hogy a törvényszék az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és alapvetően megalapozott tényállást állapított meg, mely a vádlottak szabályszerű kihallgatásának és tanú2 tanú vallomása szabályszerű felolvasásának elmaradása miatt részben megalapozatlan [Be. 592. § (2) bekezdés b) pont]. A másodfokú bizonyítás felvételével, az eljárási szabálysértés orvoslásával a felderítetlenség elhárult, a vádlotti vallomások és a felolvasott tanúvallomás nem indokolta az elsőfokú tényállás érdemi módosítását.

[16] Ugyanakkor az elsőfokú ítélet tényállása kisebb mértékben hiányos [Be. 592. § (2) bekezdés b) pont], mely részbeni megalapozatlanságot a másodfokú bíróság a Be. 593. § (1)

bekezdés a) pontja, az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma és a másodfokú bizonyítás eredménye alapján az alábbiak szerint egészíti ki.

[17] Elsőfokú ítélet [18] bekezdés: Terhelt3 III. rendű vádlott Terhelt2 II. rendű vádlottal, valamint a magát dr. Novák László ügyvédnek kiadó Terhelt1 I. rendű vádlottal 2018. március 09., 2018. március 10. és 2018. március 11. napján folytatott telefonbeszélgetéseket titokban diktafonnal rögzítette.

[18] [22] bekezdése: Terhelt3 III. rendű vádlott felkereste dr. Sz. ügyvédet, akinek beszámolt a vele történekről, majd ezt követően 2018. március 10. napján megjelent a Debreceni Rendőrkapitányságon és a vele történeteket a hatóság előtt önként feltárta, feljelentést tett vádlott-társaira, melyben saját cselekvőségére is kitért. A feljelentése alapján a Debreceni Rendőrkapitányságon 09010/610-1/2018. bü. számon nyomozást rendeltek el, ennek során a III. rendű vádlott önként átadta a hatóság számára az általa készített hangfelvételeket, és közreműködött a vádlott társai tettenérésében, azzal, hogy a vádlott-társak által megjelölt helyen, időben további pénzátadás céljából megjelent, melyet a nyomozó hatóság rejtve figyelt.

[19] A kiegészítéssel a tényállás teljes a jelen ítéletben érintett vádlottakra nézve teljes mértékben megalapozottá vált és a Be. 593. § (3) bekezdés értelmében a másodfokú ítékezés alapját képezte.

[20] A vádlottak és védők az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást nem vitatták, III. rendű vádlott vonatkozásában kizárólag a Btk. 293. § (6) bekezdés rendelkezés alkalmazásának elmaradását sérelmezték.

[21] Az ítéltábla rámutat arra, hogy a Btk. 293. § (6) bekezdés a büntetés korlátlan enyhítését, vagy különös méltányolás érdemlő esetben mellőzését teszi lehetővé, és nem a büntetőjogi felelősség megállapítását zárja ki. Tehát Terhelt3 III. rendű vádlott felmentésére a Btk. 293. § (6) bekezdés alapján nincs lehetőség, kizárólag a büntetőjogi felelőssége megállapítása mellett az alkalmazandó szankciók körét, mértékét lehet javára kedvezőbben megállapítani.

Ezért az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlottak bűnösségére és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jognak. Terhelt2 II. r. vádlott cselekménye egyrészt valóban a Btk. 299. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és c) pontja szerinti vesztegetést állítva, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntettét valósította meg. A törvényi tényállás elemei teljesek [BH2022. 227]. Az irányadó tényállás alapján törvényes a hivatali eljárás színlelésével elkövetett zsarolás büntettének megállapítása is.

Terhelt3 III. r. vádlott, attól függetlenül, hogy valójában elszenvedője volt a történeteknek, a hivatali vesztegetés törvényi tényállását merítette ki, amint az elsőfokú bíróság helyesen megállapította.

[22] A törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket helyesen vette számba, azonban az ítéltábla Terhelt2 II. rendű vádlott esetében – az elsőfokú bíróság [104] bekezdésében rögzítettekre figyelemmel – további enyhítő körülményként értékelte a másodfokú eljárás során – megismételt kihallgatása alkalmával – tett részletes ténybeli beismerő vallomását, megbánó magatartását, amely a vele szemben kiszabott szabadságvesztés és ahhoz igazodóan a közügyektől eltiltás mellékbüntetés enyhítését tette lehetővé.

[23] Az ítéltábla nem értett egyet az elsőfokú bíróság ítéletének a III. rendű vádlott esetében a Btk. 293. § (6) bekezdésben biztosítottak alkalmazásának kizárásával ([108] bekezdés). Ezen törvényi rendelkezés lehetővé teszi az aktív hivatali vesztegető esetén a büntetés korlátlan enyhítését, illetve különös méltánylást érdemlő esetben a mellőzését azzal, hogy ez csak az ugyanezen törvényhely (1) és (2) bekezdésének a megvalósulása esetén alkalmazható. Feltétele, hogy az elkövető a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak jelentse be, és az elkövetés körülményeit tárja fel. Terhelt3 III. rendű vádlott önként jelent meg a rendőrségen, és a sérelmére, illetve általa is elkövetett bűncselekményt önként tárta fel a hatóság előtt, sőt bizonyítékokat is szolgáltatott, illetve a vádlott-társak elfogásában, tettenérésében is aktívan közreműködött, tehát a bűncselekmény felderítésében, a büntetőeljárás gyors befejezésében jelentős szerepet játszott. Ezért az ítéltábla lehetőséget látott a vádlottal szemben a büntetés mellőzésére és a legenyhébb intézkedés, megrovás alkalmazására a Btk. 64. § (1) bekezdése alapján, mert a vádlott cselekménye olyan csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy vele szemben a legenyhébb büntetés kiszabása is szükségtelen.

[24] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének Terhelt2 II. r. vádlott esetében az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítását a Btk. 92. § (2) bekezdésére figyelemmel – a beszámítandó napok pontos számának meghatározása miatt naptári napra megjelölve – pontosította.

[25] A tényállás alapján megállapítható, hogy Terhelt3 III. rendű vádlott 2018. február 28. napján 150.000.- forintot, 2018. március 05. napján 500.000.- forintot, 2018. március 06. napján 1.000.000.- forintot míg 2018. március 07. napján 50.000.- forintot, azaz négy alkalommal összesen 2.150.000.- forintot adott át Terhelt2 III. r. vádlott részére. A megállapított tényállás szerint ezen összegből 1,7 millió forintot gépjárművásárlásra fordított Terhelt1 I. r. vádlott, tehát a III. r. vádlottnál maradó gazdagodás mértéke 450.000.- forint.

[26] Az utolsó alkalommal, 2018. március 07. illetve 2018. március 19. napján III. rendű vádlottól további összesen 2 100.000 forint megfizetését kérték a vádlott társak. Ez utóbbi

összeg átadására nem került sor, mivel III. rendű vádlott feljelentése alapján megindult nyomozás során, 2018. március 20. napján – a rendőrség rejtett megfigyelése mellett – találkozott II. és III. rendű vádlott, ekkor 200 000 forint átadására került sor, azzal, hogy III. rendű vádlott ígéretet tett a hiányzó 1 900 000 forint átadására. Ezt követően a hatóság I. rendű és II. rendű vádlottat elfogta és a 200 000 forintot a III. r. vádlott részére visszaszolgáltatta.

[27] A 78/2009. BK vélemény I. pontja értelmében a korrupciós bűncselekmény valamelyikének elkövetése során a passzív vesztegető az aktív vesztegetőtől a vagyoni előnyt megszerzi, vele szemben arra, mint a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyona a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján vagyonekobjást kell elrendelni.

[28] Terhelt2 II. rendű vádlott a bűncselekmény elkövetése során tehát legalább 450 000 forinttal gazdagodott, míg a többi átvett összegből vásárolt gépjármű vonatkozásában Terhelt1 I. rendű vádlottal szemben folyamatban maradt eljárásban kell dönten, és tisztázni, hogy büntetőjogi felelőssége megállapítható-e és ezen esetben a jármű bűncselekményből származó vagyomból került-e megvásárlására. Ezért az ítéltábla II. rendű vádlottal szemben elrendelt vagyonekobjást mértékét mérsékelte.

[29] A 78/2009. BK vélemény II. pontja értelmében, a Btk. 74. § (1) bekezdésének f) pontjára figyelemmel az ígért vagyoni előny tárgyára is vagyonekobjást kell elrendelni. A passzív vesztegetővel szemben azonban nem lehet vagyonekobjást elrendelni, ha a bűncselekmény elkövetése révén, vagy azzal összefüggésben nem szerezte meg a vagyoni előnyt; ilyenkor az intézkedést az ígért vagyoni előny tárgyára az aktív vesztegetővel szemben kell alkalmazni. Az ígért vagyoni előnyre a vagyonekobjás elrendelésének azonban az aktív vesztegetővel szemben is csak akkor van helye, ha az ígért vagyoni előny tárgya az elkövetést megelőzően az elkövető rendelkezésére állt, és azt bizonyítottan arra szánta, hogy vagyoni előnyként a passzív vesztegetőnek juttassa.

Az elsőfokú bíróság Terhelt3 III. r. vádlottal szemben 100 000 forint erejéig vagyonekobjást rendelt el, mivel Terhelt2 II. r. vádlottnak 150.000 forintot adott át azzal, hogy abból 100 000 forint az ügy előadójaé (kvázi passzív vesztegető), míg 50 000 forint az ügyvédé. Megállapítható ugyanakkor, hogy a pénz átadására sor került, tehát már ígért vagyoni előny jellegét ezen összeg elvesztette, és a „passzív vesztegetői” oldalon fellépő gazdagodásként értékelendő. Ezért az elsőfokú bíróság Terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában a vagyonekobjás elrendelését mellőzte.

[30] Az elsőfokú bíróságnak Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában a szabadságvesztés végrehajtási fokozatával, a feltételes szabadságra bocsátás megállapításával, valamint a II-III. r. vádlottakat terhelő bűnügyi költséggel kapcsolatos ítéleti rendelkezései a törvénynek megfelelnek.

[31] A másodfokú bíróság a kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a II-III. r. vádlottakra nézve a szükséges részben a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg a törvénynek megfelelő rendelkezéseit 605. § (1) bekezdésének alkalmazásával helybenhagyta.

[32] A másodfokú eljárásban Terhelt3 III. rendű vádlott érdekében eljáró kirendelt védő részvételével kapcsolatban felmerült bűnügyi költséget a Be. 613. § (1) bekezdése alapján állapította meg, melyet 613. § (2) bekezdése szerint – mivel a vádlott és a védő fellebbezése jelentős részben eredményes volt – az állam visel.

[33] Az ítéltábla az elkülönített eljárásban határoz Terhelt1 I. r. vádlott büntetőjogi felelősségéről azzal, hogy jelen ítéletben megállapítottak nem kötik új határozata során.

Debrecen, 2022. szeptember 8.

Dr. Háger Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Sörös László s.k. előadó bíró, Dr. Bakó József s.k. bíró

Záradék: A Debreceni Törvényszék 17.B.166/2020/52. számú ítélete Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak vonatkozásában a Debreceni Ítéltábla Bf.I.129/2022/38. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2022. szeptember 8.

Dr. Háger Tamás s.k.
a tanács elnöke